

Til bredejere, myndigheder
og interesseorganisationer

Teknik og Miljø
Fredensvej 1,
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
E-mail: teknik.miljoe@langelandkommune.dk
www.langelandkommune.dk

Dato: 12-05-2022 J. nr.: 22/3362 Ref.: rimaf1

Afgørelse om nedklassificering af Mejerigrøften og Skovsbo afløbet m. tilløb

Langeland Kommune planlægger at ændre klassificeringen af en række vandløb og har opstillet kriterier for, hvornår et vandløb skal være klassificeret som offentligt, og dermed vedligeholdes af kommunen.

Mejerigrøften fra st. 0-2718 m og Skovsbo afløbet fra hhv. st. 0-490 m og fra 0-374 m opfylder ikke de opstillede kriterier for, at de i fremtiden skal være et offentligt vandløb. Langeland Kommune ønsker derfor at nedklassificere vandløbene til privat, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf flyttes fra det offentlige til de private bredejere.

Du har modtaget et partshøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har ikke modtaget hørings svar i høringsperioden.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Langeland Kommune som vandløbsmyndighed hermed vandløbene Mejerigrøften fra st. 0 til 2718 m og Skovsbo afløbet fra hhv. st. 0-490 m og fra 0-374 m fra offentlige til private vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. januar 2023, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbsstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Baggrund

Langeland Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra de tidligere kommuner og fra Fyns Amt.

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren om dine rettigheder i henhold til databeskyttelseslovgivningen.
På www.datatilsynet.dk kan du læse mere om databeskyttelsesrådgiverens rolle.
Kontakt databeskyttelsesrådgiveren på e-mail: dpo.langeland@bechbruun.com eller tlf. 72 27 30 02.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og i amtet lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Om et vandløb er offentligt eller privat har ikke noget at gøre med, hvem der ejer vandløbet. Den enkelte bredejer ejer altså vandløbet uanset vandløbets klassifikation som offentligt eller privat. Betegnelsen offentligt eller privat vandløb refererer udelukkende til hvem der har vedligeholdelsespligten og ikke ejerskabet.

Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Langeland Kommune har derfor udarbejdet en redegørelse¹ for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Vandløb anlagt til særlige formål.
2. Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar.
3. Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som bestyrker beslutningen om en nedklassificering.

Kommunalbestyrelsen har d. 14. juni 2021 vedtaget, at Teknisk Forvaltning igangsætter arbejdet med at nedklassificere vandløb i kommunen efter kriterier beskrevet i *Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb*.

Vandløbene Mejerigrøften og Skovsbo afløbet er en del af denne plan og dermed godkendt til nedklassificering. Nedenfor er der redegjort for, hvorfor vandløbene kan nedklassificeres.

Mejerigrøften og Skovsbo afløbet

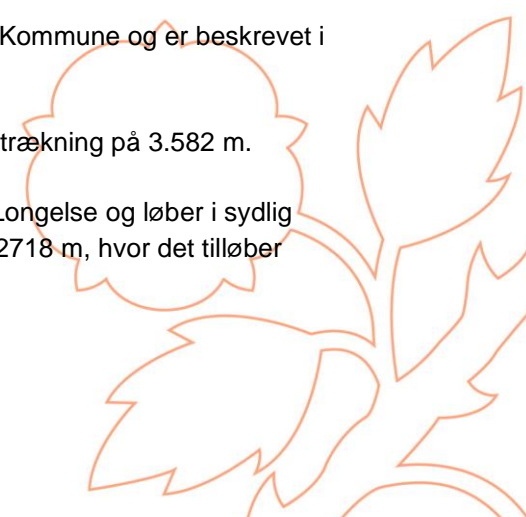
Det er strækningerne inden for det turkise område, der ønskes nedklassificeret (fig.1). Det værende Mejerigrøften fra st. 0 til 2718 m og Skovsbo afløbet fra hhv. st. 0-490 m og fra 0-374 m som angivet i gældende regulativer.

Nedklassificeringen begrundes med, at der ikke er offentlige interesser tilknyttet vandløbene.

De 2 offentlige vandløb hørte før kommunalreformen under Rudkøbing Kommune og er beskrevet i hhv. regulativ nr. 5 og nr. 6.

Mejerigrøften og Skovsbo afløbet med tilløb omfatter en samlet rørlagt strækning på 3.582 m.

Mejerigrøften begynder ved brønden på matr.nr. 72 Sdr. Longelse By, Longelse og løber i sydlig retning frem til st. 1231 m, hvorefter det løbet i østlig retning frem til st. 2718 m, hvor det tilløber vandløbet Fladmose-Hellevad i dennes st. 4504 m. (fig.1).

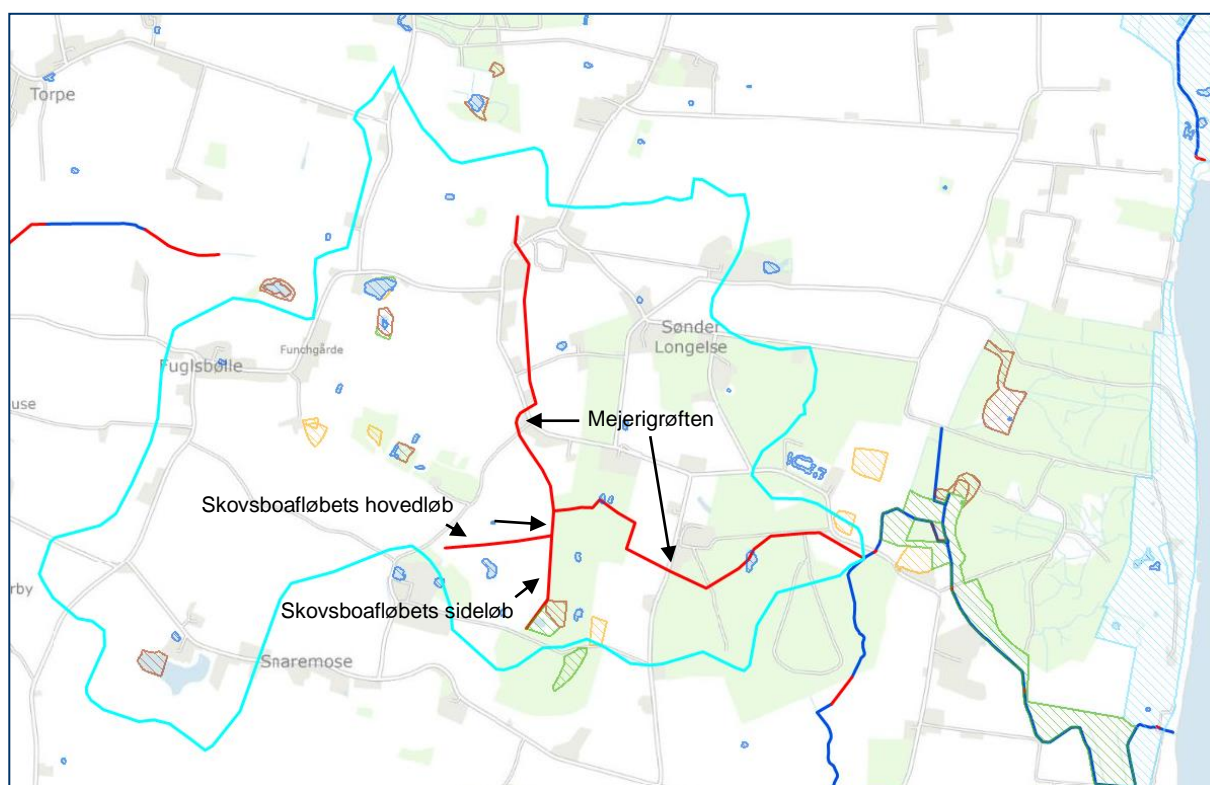

Skovsboafløbets hovedløb udspringer ved Skovsbos Have, matr.nr. 1a Skovsbo Hovedgård, Fuglsbølle og har østlig retning frem til skellet mellem matr.nr. 1d Skovsbo Hovedgård, Fuglsbølle og matr.nr. 4a Sdr. Longelse By, Longelse. Herfra løber det mod nord indtil det udmunder i Mejerigrøften i dennes st. 1231 m. Hovedløbets længde er 490 m. (fig.1).

Hovedløbet starter i en rørdimension på Ø 350, der i st. 200 m øges til Ø 400. De sidste 90 meter ligger vandløbet med en rørdimension på Ø 550.

Skovsboafløbets sideløb udspringer på matr.nr. 1b Skovsbo Hovedgård, Fuglsbølle og løber mod nord indtil det tilløber hovedløbet i dennes st. 400 m. Sideløbets længde er 374 m.

Sideløbet starter i en rørdimension på Ø 150, der efter 45 meter og frem til st. 374 øges til Ø 200.

Figur 1. Mejerigrøften og Skovsboafløbet med tilløb som ønskes nedklassificeret vist inden for deres opland (turkis). Hele strækningen er rørlagt (rød). Nedstrøms tilløber Mejerigrøften vandløbet Fladmose-Hellevad, der overvejende ligger som åbent vandløb (blå). Beskyttet natur er vist med skravering.

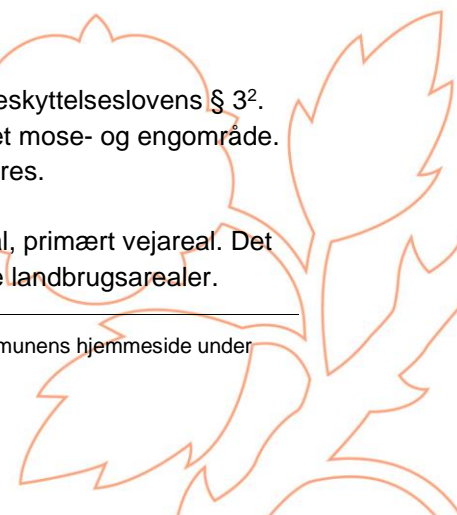
Alle bygværker/brønde langs vandløbet er private.

Vandløbet er ikke målsat i statens vandområdeplaner eller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3². Langs de første 135 m af Skovsboafløbets tilløb ligger et 1,4 ha stort beskyttet mose- og engområde. Det fremgår af lovens § 3, at tilstanden i de beskyttede områder ikke må ændres.

Vandløbene afvander et opland på 386 ha. Heraf udgør 9 ha et offentligt areal, primært vejareal. Det svarer til 2,3 % af det samlede vandløbsopland. Oplandet udgøres af dyrkede landbrugsarealer.

¹ Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb i Langeland Kommune kan findes på kommunens hjemmeside under vandløb.

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

Til sagens belysning har kommunen i det følgende anvendt den beregningsmetode, som Miljø- og Fødevareklagenævnet benytter til at godtgøre vandbidraget fra offentlige befæstede arealer. Nævnets praksis er, at der ved vurderingen af, hvorvidt et vandløb kan nedklassificeres, skal benyttes en beregningsmodel der tager udgangspunkt i den faktisk tilkomne mængde af regnvand til vandløbet, som repræsentativ for, hvad der afledes af vand til vandløbet over året.

Den gennemsnitlige årlige nedbør er 720 mm/år ifølge DMI's klimagrid, men øges til 871 mm som følge af den korrigerede nedbør til åbne terrænoverfald (Nkor), der tager højde for bl.a. fordampning og vindpåvirkning i og omkring nedbørsmåleren.

I Miljøministeriets redegørelse for grundvandskortlægning i Langeland Kommune, 2015³ er det oplyst, at den gennemsnitlige grundvandsdannelse i hele området er beregnet til 25 mm/år. Ifølge DMI's klimagrid er nedbørsoverskuddet ca. 326 mm/år. Det svarer til at ca. 300 mm løber til vandløbet.

Kommunen vurderer, at hovedparten af nedbørsoverskuddet fra befæstede arealer løber ud i vandløbet, hvilket erfaringsmæssigt ligeledes anvendes som grundlag ved dimensionering af regnvandsledninger, hvor afløbskoefficienten sættes til 1 (100 %), svarende til, at ca. 100 % af bruttonedbøren, der lander på asfaltbefæstede arealer, løber til vandløbet.

Ved anvendelse af ovennævnte værdier kan det opgøres at 6,9 % af den samlede beregnede vandføring i Mejerigrøften og Skovsbo afløbet m. tilløb stammer fra vand fra offentlige befæstede arealer (9 ha offentligt befæstet areal med 871 mm og 377 ha opland med 301 mm vand til vandløb).

Bebyggelsen indenfor oplandet udgøres af 131 ejendomme, som foruden landsbyerne Fuglsbølle og Sønder Longelse ligger i spredt bebyggelse. Husstandene inden for oplandet ligger med undtagelse af 7 husstande med privat husstandsrensning, inden for det kloakerede opland.

Det må antages, at vedligeholdelsesbyrden ikke øges af tilledning af vejvand eller spildevand fra ejendomme, hvorfor vandløbet primært tjener det formål af aflede vand.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte lægger Langeland Kommune til grund, at vandløbene Mejerigrøften fra st. 0-2718 m og Skovsbo afløbet fra hhv. st. 0-490 m og fra 0-374 m kan nedklassificeres.

Nedklassificeringen begrundes med, at der er tale om et vandløb uden offentlige interesser tilknyttet, og at vandløbet overvejende tjener til afledning af vand fra private arealer.

Kommunen lægger videre til grund for nedklassificeringen, at beskyttelseshensynet ved vandløbet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 også kan varetages af private lodsejere som ved naturarealer. Endvidere lægger kommunen til grund for nedklassificeringen at en ændring i klassificeringen af vandløbet ikke påvirker den beskyttede natur. Dels er vandløbet rørlagt og dels flytter nedklassificeringen alene vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejerer. Bredejerne skal fortsat sikre skikkelse og vandføring.

Samlet set er der derfor ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde at vandløbet skal bibeholdes om offentligt.

Overdragelse

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtigelse i vandløbet i 2022 i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet forventes at blive overdraget til private 1. januar 2023 i vedligeholdt og regulativmæssig stand.

³ Redegørelse for Langeland. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2015. Juni 2015. Rambøll. Naturstyrelsen Odense.

Lovhjemmel

Klassificeringen af vandløb i henholdsvis offentlige eller private reguleres i vandløbsloven⁴ med tilknyttende bekendtgørelse kilde om klassifikation og registrering af vandløb⁵.

Efter lovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

I bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes at tjene private formål. Efter § 3, stk. 1 kan vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes primært at tjene private formål.

Efter § 3, stk. 4 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet efter lovens § 35 påhviler vedligeholdelsen af private vandløbs bredejere.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Klagevejledning

Langeland Kommunes afgørelse om nedklassificering kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen vil blive annonceret på Langeland Kommunes hjemmeside.

Indsendelse af klage En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Langeland Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på nh@naevneneshus.dk

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Med venlig hilsen

Rikke de Neergaard
Biolog

⁴ Miljø- og Fødevareministeriets lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb
5/6

Afgørelsen er sendt til:

- Bredejere langs Møllegårdsafløbet og Skovsboafløbet.
- Myndigheder og interesseorganisationer heriblandt Miljøstyrelsen samt Landbrugsstyrelsen.

